

The Holy See

BUDSKAP FRÅN DEN HELIGE FADERN FRANCISKUS INFÖR DEN 37:E VÄRLDSUNGDOMSDAGEN 2022–2023

»Maria gav sig i väg i hast« (jfr Luk 1:39)

Kära ungdomar!

Temat för Världsungdomsdagen i Panama var: »Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt« (Luk 1:38). Med hjärtan satta i brand av Guds uppmaning att »stiga upp«, styrde vi därefter våra steg mot ett nytt mål: Lissabon 2023. År 2020 mediterade vi över Jesu ord: »Unge man, jag säger dig: Stig upp!« (jfr Luk 7:14); förra året inspirerades vi av den helige aposteln Paulus, till vilken den uppståndne Herren sa: »Stig upp och stå på dina ben! Jag utser dig till vittne om vad du har sett.« (jfr Apg 26:16). På den sträcka vi fortfarande har kvar att vandra för att nå Lissabon, kommer vi att vandra tillsammans med jungfrun från Nasaret, som omedelbart efter bebådelsen »gav sig i väg i hast« (jfr Luk 1:39) för att gå och hjälpa sin kusin Elisabet.

Gemensamt för dessa tre teman är uppmaningen att *stiga upp*, ett uttryck som – kan vi tänka – också innebär att vi måste vakna upp ur vår slummer, att stå upp till livet som omger oss.

I dessa svåra tider där mänskligheten – redan prövad av pandemins trauma – slits isär av krigets fasor, öppnar Maria en väg till närhet och möte för alla, i synnerhet för dig som är ung, som hon själv en gång var. Jag hoppas, och är fast övertygad om, att den erfarenhet som många av er kommer att göra i Lissabon i augusti nästa år blir en ny början för er ungdomar och för hela mänskligheten tillsammans med er.

Maria steg upp

Efter bebådelsen kunde Maria på grund av sitt nya tillstånd ha fokuserat på sig själv, på sin oro och sina rädslor. Men, nej; hon litade helt på Gud. Hon tänkte snarare på Elisabet. Hon reste sig

och gick ut i solljuset, där det fanns liv och rörelse. Trots att ängelns chockerande tillkännagivande orsakade en »jordbävning« som omkullkastade hennes planer, lät den unga kvinnan sig inte lamslås, ty inuti henne fanns Jesus, uppståndelsens kraft. Inom sig bar hon redan det slaktade men alltid levande Lammet. Hon stiger upp och ger sig i väg, eftersom hon är säker på att Guds plan är den bästa möjliga planen för hennes liv. Maria blir Guds tempel, hon blir bilden av den pilgrimsvandrande kyrkan, en kyrka som går ut i världen och är tjänstvillig, en kyrka som bär evangeliets glada budskap till alla!

Att i sitt eget liv uppleva närvaron av den uppståndne Kristus, att möta honom som levande Gud, är den största andliga glädjen, en explosion av ljus som inte kan lämna någon oberörd. Maria ger sig genast i väg, angelägen om att föra vidare denna nyhet till andra, att vittna om glädjen i detta möte. Detta är också vad som orsakar de första lärjungarnas brådska under dagarna efter uppståndelsen: »[kvinnorna] lämnade genast graven, och fyllda av bävan och glädje sprang de för att berätta det för hans lärjungar« (Matt 28:8).

I vittnesmålen om uppståndelsen används ofta två verb: »vakna upp« och »stå upp«. Med dessa ord sporrar Herren oss att gå ut mot ljuset, att låta oss ledas av honom över tröskeln, genom alla de dörrar som är stängda inom oss.

Det här är en viktig bild för kyrkan. Också vi, som Herrens lärjungar och som kristen gemenskap, är kallade att i hast resa oss för att gå in i uppståndelsens mysterium och låta oss ledas av Herren på de vägar som han vill visa oss. (predikan, apostlarna S:t Petrus och S:t Paulus högtid, den 29 juni 2022)

Herrens Moder är en förebild för unga människor i rörelse, som vägrar att stå förstelnade framför spegeln för att begrunda sin egen bild eller fångas av »nätet«. Hennes fokus är helt riktat utåt. Hon är påskens kvinna, ständigt på väg; hon vandrar ut ur sig själv mot den ofattbara Andre, som är Gud, och mot andra, sina bröder och systrar, särskilt de allra mest sårbara, som sin kusin Elisabet.

... och gav sig i väg i hast

Den helige Ambrosius av Milano skriver i sin kommentar till Lukasevangeliet att när Maria skyndsamt begav sig mot bergsbygden

var hon glad över löftet och ivrig att tjäna andra, med den drivkraft som kom från hennes inre glädje. Var kunde hon nu, fylld av Gud, skynda sig att gå om inte uppåt? Den helige Andes nåd tillåter inte senfärdighet.

Marias brådska är alltså ett tecken på hennes längtan att tjäna, att dela med sig av sin glädje, att utan att tveka svara an på den helige Andes nåd.

Maria motiverades av vad hon visste att hennes äldre kusin behövde. Hon höll sig inte tillbaka, hon förblev inte likgiltig. Hon tänkte mer på andra än på sig själv. Och detta gav hennes liv entusiasm och riktning. Var och en av oss kan ställa sig frågan: »Hur reagerar jag på nöden jag ser omkring mig? Hittar jag genast på någon ursäkt för att inte bli inblandad? Eller visar jag intresse och villighet att hjälpa till?» Självklart kan du inte lösa alla världens problem. Ändå kan du börja med problemen hos dem som står dig närmast, med behoven i ditt närområde. Någon sa en gång till moder Teresa: »Det du gör är bara en droppe i havet.« Och hon svarade: »Men havet skulle vara mindre utan den droppen.«

När vi möter konkreta och akuta behov måste vi agera direkt. Hur många människor i vår värld ser inte fram emot ett besök från någon som bryr sig om dem! Hur många av de äldre, de sjuka, de fängslade och de som befinner sig på flykt skulle inte välkomna en medkännande blick, ett besök från en syster eller broder som rämnar likgiltighetens mur!

Vilken sorts »brådska« har ni, kära ungdomar? Vad får er att känna er tvungna att resa er och ge er av, för att inte frysa fast? Många, som drabbas av realiteter som pandemi, krig, påtvingad migration, fattigdom, våld, klimatkatastrofer, frågar sig: »Varför händer detta mig? Varför just jag? Och varför nu?» Den verkligt centrala frågan för vår existens är istället: »för vem lever jag?« (jfr *Kristus lever [Christus vivit]*, nr 286)

Brådskan hos den unga kvinnan från Nasaret är brådskan hos dem som har fått särskilda gåvor från Herren och därför känner sig manade att dela dem med andra, att låta den överflödande nåd som de har fått erfara komma andra till del. Det är brådskan hos dem som är beredda att sätta andras behov före sina egna. Maria är ett exempel på en ung person som inte slösar någon tid på att söka andras uppmärksamhet eller godkännande – som så ofta händer när vi blir beroende av andras »gillande« på sociala medier. Hon ger sig i väg för att hitta den mest genuina av alla »kontakter«: den som handlar om möte, delande, kärlek och tjänst.

Alltsedan bebådelsens ögonblick, då hon omedelbart gav sig i väg för att besöka sin kusin, har Maria fortsatt att överbrygga tid och rum, för att besöka dem av sina söner och döttrar som behöver hennes kärleksfulla hjälp. Om vi låter vår egen resa präglas av Gud, kan den leda oss rakt in i hjärtat på var och en av »våra systrar och bröder«. Hur många vittnesbörd har vi inte hört från troende som fick »besök« av Maria, Jesu Moder och vår Moder! På hur många avlägsna platser på jorden, i varje tidsålder – genom uppenbarelser och särskild nåd – har inte Maria besökt sitt folk! Det finns praktiskt taget inte en enda plats på jorden som hon inte har besökt. Med öm och kärleksfull omsorg rör sig Guds Moder mitt ibland sitt folk, hon gör människors oro och bekymmer till sina egna. Varhelst en helgedom, en kyrka eller ett kapell tillägnas Vår Fru, samlas hennes barn i stora skaror. Tänk på alla folkfromhetens uttryck! Pilgrimsfärder, högtider, böner, husaltare och många andra tecken på tillgivenhet är alla konkreta tecken på en livaktig relation mellan Herrens Moder och hennes folk – som ömsesidigt besöker varandra!

Sund brådska driver oss alltid uppåt och mot den andre

En sund brådska driver oss alltid uppåt och mot den andre. Samtidigt finns det också en osund brådska, som leder oss till att leva ytligt, att ta lätt på allt, utan att gå in i långsiktiga åtaganden eller låta oss beröras, utan att egentligen delta i det vi gör. Det är brådskan hos dem som lever, studerar, arbetar och umgås med andra utan att ge av sig själva där och då. Detta sker ofta i mellanmännsliga kontakter. I familjer, när vi aldrig stannar upp för att lyssna eller tillbringa tid tillsammans. I vänskapsrelationer, när vi förväntar oss att våra vänner ska underhålla oss och uppfylla våra behov, men samtidigt genast vänder bort blicken när vi anar att de har bekymmer och är i behov av vår tid och vår hjälp. Även bland förälskade par är det få som har tålmodet att verkligen lära känna och förstå varandra på djupet. Vi kan ha en liknande attityd i skolan, på jobbet och överallt i vårt dagliga liv. När någonting görs hafsigt tenderar det att inte bära frukt. Det blir tomt och livlöst. Som vi läser i Ordspråksboken: »Flit och förutseende ger vinst, hastverk bara förlust.« (Ord 21:5)

När Maria så anländer till Sakarias och Elisabets hem äger ett underbart möte rum! Elisabet hade även hon fått uppleva ett mirakulöst ingripande från Gud, som trots hög ålder hade skänkt henne en son. Hon hade haft all anledning att börja med att tala om sig själv, men var inte uppfylld av sig själv utan angelägen om att med öppna armar välkomna sin unga kusin och hennes livsfrukt. Så fort hon hörde Marias hälsning fylldes Elisabet av helig ande. Sådana gudomliga överraskningar och stunder av andeuppfyllelse kan ske när vi visar sann gästfrihet, när vi sätter den andre i centrum i stället för oss själva. Detta är också vad vi ser i berättelsen om Sackaios. I Lukasevangeliet läser vi: »När Jesus kom dit [där Sackaios var] såg han upp mot honom och sade: »Skynda dig ner, Sackaios, i dag skall jag gästa ditt hem.« Sackaios skyndade sig ner och tog emot honom med glädje.« (Luk 19:5–6)

Många av oss har varit med om att Jesus oväntat kommit för att möta oss. I mötet med honom upplevde vi för första gången en närhet, en respekt, en total frånvaro av fördomar och fördömanden, en barmhärtig blick som inte kan jämföras med något annat möte. Inte nog med det, vi kände också att det inte var nog för Jesus att bara betrakta oss på avstånd, utan han ville komma oss nära och dela sitt liv med oss. Glädjen över denna erfarenhet väckte i oss ivern att ta emot honom, att vara med honom och lära känna honom bättre. Elisabet och Sakarias välkomnade Maria och Jesus in i sitt hem. Låt oss från dessa åldringar lära oss vad gästfrihet betyder! Fråga dina föräldrar och mor- och farföräldrar och andra äldre personer i din närhet vad det har betytt för dem att ha välkomnat Gud och andra människor in i sina liv. Du kommer att kunna dra många lärdomar av att höra berättelserna från dem som har vandrat före dig.

Kära ungdomar, det är dags att i hast ge sig i väg mot verkliga möten, att på riktigt ta emot dem som är annorlunda än vi själva. Så var det för den unga Maria och den åldrade Elisabet. Bara så kan vi överbrygga avstånd – mellan generationer, socioekonomiska klasser, etniska och andra grupperingar – och till slut förmå alla krig att upphöra. Unga människor representerar alltid hoppet

om en ny samhörighet för vår fragmenterade och uppdelade mänskliga familj. Men det är bara möjligt om de kan förvalta andras minnen, om de kan höra de äldres erfarenheter och drömmar. »Det är ingen slump att kriget återvänder till Europa i en tid då generationen som upplevde det under förra seklet håller på att dö ut« (budskap inför Världsdagen för far- och morföräldrar och de äldre 2022). Vi behöver samverka mellan gammal och ung, annars glömmes vi vad historien har lärt oss. Vi behöver övervinna alla former av polarisering och extremism i vår värld idag.

I sitt brev till efesierna förkunnar den helige Paulus:

Men nu, tack vare Kristus Jesus, har ni som en gång var långt borta kommit nära, genom Kristi blod. Ty han är vår fred, han har med sitt liv på jorden gjort de två lägren till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen (Ef 2:13–14).

I alla tider är Jesus Guds svar på mänsklighetens utmaningar. Och detta svar bär Maria inom sig när hon går för att träffa Elisabet. Den största gåvan som Maria ger till sin äldre släkting är att hon bär med sig Jesus till henne. Visst är konkret hjälp också mycket värdefull. Men ingenting kunde ha fyllt Sakarias hus med så stor glädje och mening som Jesu närvaro i jungfruns sköte, som hade blivit den levande gudens tabernakel. Här i Juda bergsbygd uttalar Jesus, med sin blotta närvaro, utan att säga ett ord, sin första »bergspredikan«. Han förkunnar tyst de små och de ödmjukas salighet, saligheten hos dem som anförtror sig åt Guds barmhärtighet.

Mitt budskap till er, kära ungdomar, det stora budskapet som kyrkan förmedlar, är Jesus! Ja, Jesus själv, hans oändliga kärlek till var och en av oss, hans frälsning och det nya liv han har gett oss. Och Maria är förebilden för hur vi välkomnar denna enorma gåva i vårt liv, för att dela den med andra, och på så vis ge Kristus, hans medlidande kärlek och djupa tjänande till den lidande mänskligheten.

Alla tillsammans i Lissabon!

Maria var, liksom många av er, en ung kvinna. Hon var en av oss. Den italienske biskopen don Tonino Bello bad den här bönen:

Heliga Maria [...], vi vet mycket väl att du var menad att segla över de vida haven. Om vi ber dig att omfamna kusten är det inte för att hålla dig tillbaka, utan för att vi när vi ser din närhet till vårt missmodis strandkant inser att även vi är kallade att segla ut, som du gjorde, över frihetens vilda vågor (*Maria, donna dei nostri giorni*, 2012, s. 12–13).

Som jag nämnde i det första budskapet i denna trilogi, begav sig många unga människor – även många missionärer – på 1400- och 1500-talen från Portugal till för dem okända världar. En av deras drivkrafter var att dela sin erfarenhet av Jesus med andra folk och nationer (jfr budskap för Världsunngdomsdagen 2020). Och i just Portugal ville Maria göra ett speciellt besök i början av

1900-talet. Från Fatima riktade hon till människor i alla åldrar det kraftfulla och underbara budskapet om Guds kärlek, som manar oss till omvändelse och till sann frihet. Jag förnyar nu min varma inbjudan till var och en av er att delta i den stora världsomspännande pilgrimsfärden för unga människor, som i augusti nästa år kommer att kulminera i firandet av Världsungdomsdagen i Lissabon. Jag vill också påminna er om att vi redan den 20 november, på Kristus Konungens högtid, över hela jorden kommer fira Världsungdomsdagen lokalt. För planeringen av detta kan det nyligen utgivna dokumentet från Dikasteriet för lekfolk, familj och livet, *Pastoral Guidelines for the Celebration of World Youth Day in the Particular Churches*, vara till stor hjälp för alla som är engagerade i ungdomspastoralt arbete.

Kära ungdomar, jag drömmer om att ni på Världsungdomsdagen åter ska få uppleva glädjen i mötet med Gud och med era systrar och bröder. Efter en lång period av social distansering och isolering kommer vi i Lissabon – med Guds hjälp – alla att tillsammans kunna återupptäcka glädjen i ömsesidig vänskap mellan folk och mellan generationer, en samvaro präglad av försoning och fred, och känna värmen av en förnyad, missionerande gemenskap! Må den helige Ande i era hjärtan tända en vilja att »stå upp« och en glädje över att vandra tillsammans, i synodal anda, när vi överger alla falska gränser. Nu är tiden inne att stiga upp! Låt oss som Maria ge oss i väg i hast. Låt oss som Maria bära Jesus inom oss för att förmedla honom till alla som vi möter! I denna mycket vackra tid av ert liv, gå framåt och skjut inte upp allt det goda som Anden kan åstadkomma i er! Jag välsignar hjärtligt era drömmar och varje steg på er väg.

Rom, Lateranbasilikan, den 15 augusti 2022, högtiden för Jungfru Marias upptagning i himlen.

Franciskus